

**BESLUIT VASTSTELLING ERNST EN SPOEDEISENDHEID BIJ VOLLEDIG ONDERZOEK
VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND**

Datum besluit : 26 september 2014
Onderwerp : Wet bodembescherming - zaaknummer 2014-008680
Locatie van verontreiniging : Bolwerk de Kat 1, 3, 7 en Molenwal 22
Plaats : Zaltbommel
Gemeente : Zaltbommel
Nummer van verontreiniging : GE029700330 en GE029701750

zaaknummer 2014-008680 01917528, 01917533, 01917536, 01917539, 01917541, 01917542,
01917543, 01917544, 01917546, 01917548, 01917552, 01917555, 01917557, 01917559,
01917560, 01917561, 01917563, 01917566, 01917567, 01917569, 01917574, 01917576,
01917578, 01917586, 01917587, 01917588, 01917589, 01917591, 01917593, 01917594,
01917595, 01917596, 01917598, 01917600, 01917602, 01917603, 01917604, 01917605,
01917606, 01917608, 01917611, 01917733, 01917735, 01917736

BESLUIT

Onderwerp

Op 1 juli 2014 ontvingen wij een melding van een bodemverontreiniging. Het gaat om de bodemverontreiniging, gelegen op de locatie Bolwerk De Kat 1, 3, 7 en Molenwal 22 in Zaltbommel.

Het ontwerpbesluit heeft in de periode van 15 augustus 2014 tot 26 september 2014 ter inzage gelegen. Wij hebben geen zienswijzen ontvangen.

Op basis van de melding nemen wij een besluit vaststelling ernst en spoedeisendheid.

Besluit

Wij stellen vast dat ter plaatse van Bolwerk De Kat 1, 3, 7 en Molenwal 22 in Zaltbommel sprake is van twee gevallen van ernstige bodemverontreiniging, waarvan er één spoedeisend is.

Voor geval GE029701750 (verontreiniging met lood) stellen wij vast dat sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Een spoedige sanering is gelet op humane risico's noodzakelijk. Het saneringsplan moet uiterlijk een halfjaar na besluitdatum zijn ingediend. De start van de sanering moet uiterlijk één jaar na deze besluitdatum aanvangen. Voor een sanering is instemming van het bevoegd gezag op grond van de Wet bodembescherming nodig.

Voor geval GE029700330 (verontreiniging met PAK en cyanide als gevolg van de voormalige gasfabriek) zijn er bij het huidige gebruik geen onaanvaardbare risico's. Een sanering is bij gelijkblijvend gebruik op grond van de Wet bodembescherming niet noodzakelijk. Een tijdstip voor saneren blijft in het besluit daarom achterwege. Sanering kan wel noodzakelijk zijn op een "natuurlijk moment", zoals bij bouwactiviteiten. Voor een sanering is in dat geval instemming van het bevoegd gezag op grond van de Wet bodembescherming nodig.

Besluitvormingsprocedure

Voor het vaststellen van dit besluit volgen wij op grond van de provinciale milieuverordening de procedure van hoofdstuk 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat het besluit pas genomen wordt nadat het ontwerp ter inzage is gelegd en belanghebbenden de gelegenheid hebben gehad hun mening te geven over ons voorstel.

Gebruiksbeperkingen en/of zorg

De bodemverontreiniging brengt gebruiksbeperking(en) met zich mee. Voor het huidige gebruik wonen met tuin gelden de volgende gebruiksbeperkingen en/of zorg:

Op de locatie zijn binnen een tweetal spots in de bodem zodanige gehalten lood in de bovengrond aanwezig dat ingestie van grond (via de mond binnenkrijgen van verontreinigde (grond)deeltjes) en/of de consumptie van groenten uit een eigen moestuin mogelijk onaanvaardbare risico's voor mens of dier met zich mee kan brengen. Hiervan is vooral sprake bij blootstelling van kinderen aan de verontreinigde grond binnen deze spots. Tot aan de (voor dit jaar geplande) sanering van het voormalig gasfabrieksterrein dienen de gebruikers van beide terreinen ervoor zorg te dragen dat geen orale (via de mond) blootstelling aan bodemdeeltjes ter plaatse van deze spots voorkomt.

Deze spots bevinden zich op perceel Bolwerk de Kat 1 ter plaatse van en rondom boring 8 (verontreiniging aangetoond in de bodemlaag van 0-0,5 m –mv) en op perceel Molenwal 22 ter plaatse van en rondom de boringen 54 en 56 (verontreiniging aangetoond in de bodemlaag van 0,5 tot 1,0 m –mv).

Verplichte melding gebruikswijziging

Het kan zijn dat na dit besluit het bodemgebruik verandert. Verandering van de gebruiksfunctie naar een gevoeliger gebruik moet *schriftelijk* aan ons gemeld worden. Om het gevoeliger zijn van het gebruik te kunnen beoordelen worden de volgende situaties onderscheiden:

- wijziging van alle landgebruik naar gebruik "natuur";
- wijziging van "bebouwing", "verharding", "industrie" naar "woningbouw";
- wijziging van "landbouw" (met name fruitteelt) naar "woningbouw".

Overige meldingsverplichting(en)

Op de locatie is in de grond een bodemverontreiniging aanwezig. Graven en andere werkzaamheden op of in de verontreinigde bodem (ook buiten de kadastraal geregistreerde contour) behoeven, gelet op het bepaalde in artikel 28 en/of 39 van de Wet bodembescherming instemming van het bevoegd gezag.

Op of nabij de bodemverontreiniging mag niet zonder meer grondwater onttrokken worden als dit meldingsplichtig is op basis van artikel 28, lid 3, van de Wet bodembescherming. Onttrekking nabij de bodemverontreiniging kan tot gevolg hebben dat de grondwaterverontreiniging zich op ongewenste wijze verspreidt. In die situatie moeten maatregelen worden getroffen om de verspreiding te beperken.

Registratie

Kadastrale registratie in het openbaar register vindt plaats binnen vier dagen na bekendmaking van het definitieve besluit op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) en artikel 55 van de Wet bodembescherming (Wbb). Deze registratie geldt voor de percelen die zijn gelegen binnen de contour, die de verontreiniging boven de interventiewaarde in de vaste bodem weergeeft.

Motivering

Bij de melding hebben wij de volgende rapporten ontvangen:

- Oriënterend en Nader bodemonderzoek vml gasfabriek Bolwerk de Kat Zaltbommel: Infrasoil B.V., 23 juni 2014, Projectnr.: 01.13.1095;
- Saneringsplan Bolwerk de Kat te Zaltbommel: Infrasoil B.V., 23 juni 2014, Projectnr.: 01.14.1225.

Beschrijving situatie

De locatie is in gebruik geweest als voorloper van de voormalige gasfabriek (aan de Virieusingel) in Zaltbommel. De locatie is gelegen net buiten het centrum aan de noordzijde van Zaltbommel, nabij de Waal en maakt deel uit van Bolwerk de Kat. Ten zuidoosten wordt de locatie begrensd door de Molenwal. Aan de noordwestzijde bevindt zich de haven van Zaltbommel. Het huidige en voorgenomen gebruik is: wonen met tuin.

Eind 16^e, begin 17^e eeuw is het bolwerk gerealiseerd als onderdeel van de vestingwerken rond Zaltbommel. In de periode van omstreeks 1857 tot 1882 is een voorloper van de voormalige gasfabriek van Zaltbommel op deze locatie aanwezig geweest. Na sloop van de gebouwen heeft het terrein een woonbestemming gekregen. De locatie maakt vanwege de ligging bij nabij de Waal deel uit van een primaire waterkering. Dit houdt in dat in de kernzone en de beschermingszone een groot aantal werkzaamheden verboden zijn. De grond bestaat ter plaatse tot 4 meter uit zand en/of klei. Het grondwater is aangetroffen op circa 4 m-mv. De grondwaterstromingsrichting is niet bepaald.

Projectie van een historische kaart uit 1863 laat zien dat de voormalige gasfabrieksactiviteiten plaatsvonden ter plaatse van de huidige bebouwing van Bolwerk de Kat 1 en 3 en de binnenterreinen van deze percelen. De buitengrens van het terrein van de voormalige gasfabriek loopt door het pand Bolwerk de Kat 1, langs de voorgevel van de woning op Bolwerk de Kat 3, verder over de buitenrand van het perceel Bolwerk de Kat 3 tot langs de achtergevel van Bolwerk de Kat 7. Vanaf daar loopt de buitengrens van het terrein ongeveer langs de in de huidige situatie nog aanwezige terreingrenzen met de percelen Molenwal 22 en 20.

Uit het uitgevoerde onderzoek is de volgende verontreinigingssituatie gebleken.

Geval voormalig gasfabrieksterrein (GE029700330)

Op de locatie zijn tot 4 m –mv (en lokaal 5 m- mv) bijmengingen met puin en/of kooltjes en lokaal sintels aanwezig.

Ter plaatse van het voormalig gasfabrieksterrein zijn in de grond sterk verhoogde gehalten PAK en verhoogde gehalten cyanide aanwezig. In totaal is een oppervlakte van circa 1.800 m² verontreinigd. Ter plaatse van het grootste deel van het terrein zijn sterk verhoogde gehalten aangetoond. Uitgaande van een gemiddelde laagdikte van 2,5 m is een bodemvolume van circa 4.500 m³ (sterk) verontreinigd.

Ter plaatse van de terreingrens met Molenwal 22 is sprake van uitstraling naar het perceel Molenwal 22. Voor een deel bevinden de verontreinigingen die te relateren zijn aan de voormalige gasfabriek zich ook op dit perceel.

Met betrekking tot het perceel Molenwal 20 kan geen uitspraak worden gedaan over de eventuele aan- of afwezigheid van gasfabrieksgerelateerde verontreinigingen. Ter plaatse van dit voor het grootste deel bebouwd en/of verhard terrein zijn geen boorwerkzaamheden uitgevoerd.

De verontreinigingen behorend tot het geval van het voormalig gasfabrieksterrein bevinden zich niet ter plaatse van de kernzone van de waterkering en zijn ook niet aangetoond in de oostelijke punt van het terrein. Ook buiten het geval voormalig gasfabrieksterrein worden verhoogde gehalten PAK aangetoond. Ter plaatse is sprake van lokaal verhoogde achtergrondgehalten PAK. De gevalsgrans is vastgesteld rekening houdend met dit lokaal verhoogde achtergrondgehalte en de grenzen van het gasfabrieksterrein op basis van historisch kaartmateriaal.

In het grondwater ter plaatse van het voormalig gasfabrieksterrein zijn licht verhoogde concentraties cyanide aangetoond. In de middelste peilbuis op het terrein zijn tevens licht verhoogde concentraties minerale olie en vluchtige aromaten en een matig verhoogde concentratie naftaleen aangetoond.

Naast de verhoogde gehalten PAK en cyanide zijn tevens licht tot sterk verhoogde gehalten koper, nikkel, zink en lood aanwezig. Voor het grootste deel bevinden deze verhoogde gehalten zich binnen het geval van de voormalige gasfabriek.

Ernst

De gemiddelde concentraties van de overschrijding van de interventiewaarde(n) komen voor in een bodemvolume van meer dan 25 m³ vaste bodem en/of 100 m³ grondwater. Op grond van de concentraties en de omvang is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging (artikel 1 Wet bodembescherming).

Risicobeoordeling

Er is een standaard risicobeoordeling uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de aanwezige bodemverontreiniging bij het huidige gebruik en voorgenomen gebruik niet tot onaanvaardbare risico's voor mens of milieu leidt. De grens van het saneringscriterium wordt niet overschreden. Een sanering hoeft niet spoedig te worden uitgevoerd.

Het uitgevoerde onderzoek heeft betrekking op het volledige geval van bodemverontreiniging.

Geval loodverontreiniging (GE029701750)

Zowel binnen als buiten het geval van de voormalige gasfabriek zijn sterk verhoogde gehalten lood aangetoond. Lood is geen parameter die gerelateerd kan worden aan het gebruik van het terrein als gasfabriek. Lood wordt echter wel vaak in binnenstedelijk gebied aangetroffen. Bolwerk de Kat is van oudsher een versterking en is al een aantal eeuwen in gebruik. De verontreiniging met lood wordt toegeschreven aan dit gebruik en/of ophogingen met diverse materialen in de loop der tijd. Ter plaatse is evenals voor PAK ook voor lood sprake van een verhoogd achtergrondgehalte. Ook dit achtergrondgehalte wordt in zodanige mate overschreden dat sprake is van een afzonderlijk geval van ernstige bodemverontreiniging met lood.

Deze verontreiniging is aangetoond in de bodemlaag van 0 tot 2 m –mv. In totaal is een oppervlakte van circa 1.400 m² verontreinigd. Uitgaande van een gemiddelde laagdikte van een 0,5 meter met gehalten groter dan de interventiewaarde is sprake van circa 700 m³ sterk verontreinigde grond. Op een aantal plaatsen bevinden zich in de bovenste meter dusdanig hoge gehalten dat op basis hiervan humane risico's worden berekend:

- Het betreft een klein deel van de tuin van perceel Bolwerk de Kat 1, ter plaatse van boring 8. De verontreiniging is aangetoond in de bodemlaag van 0 – 0,5 m –mv. In de andere boringen ter plaatse van dit perceel zijn wel sterk verhoogde gehalten aangetoond, maar niet in die mate dat sprake is van berekende actuele humane risico's;
- Het betreft een deel van de tuin aan de Molenwal 22 ter plaatse van de boringen 54 en 56. De verontreiniging is aangetoond in de bodemlaag van 0,5 – 1,0 m –mv.

Ernst

De gemiddelde concentraties van de overschrijding van de interventiewaarde(n) komen voor in een bodemvolume van meer dan 25 m³ vaste bodem en/of 100 m³ grondwater. Op grond van de concentraties en de omvang is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging (artikel 1 Wet bodembescherming).

Risicobeoordeling

Er is een standaard risicobeoordeling uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de aanwezige bodemverontreiniging bij het huidige gebruik en voorgenomen gebruik tot onaanvaardbare risico's leidt. Er zijn humane risico's. Uitgaande van het gemiddelde van de waarden boven de interventiewaarde en de lokaal maximale waarde in de bovenste meter is sprake van actuele humane risico's. De grens van het saneringscriterium wordt overschreden. Een spoedige sanering is noodzakelijk.

Het uitgevoerde onderzoek heeft betrekking op het volledige geval van bodemverontreiniging.

Mogelijke herziening

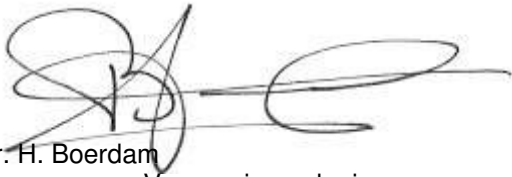
Dit besluit is genomen op basis van de door de melder overgelegde gegevens. Bij de voorbereiding van het besluit is bij ons geen twijfel gerezen over de juistheid en/of volledigheid van de overgelegde gegevens. Mocht in een later stadium blijken dat deze gegevens niet juist en/of volledig zijn of dat de feitelijke situatie is veranderd, dan behouden wij ons het recht voor een nieuw besluit te nemen. Wij achten ons niet aansprakelijk voor de schade die hieruit kan voortvloeien.

Grondslag

Dit besluit is gebaseerd op de Wet bodembescherming (zie met name de artikelen 1, 28, 29, 37, 38, 39 en 39a t/m 39f en bij deelsanering tevens artikel 40) inclusief de daarbij behorende regelgeving en de volgende beleidsdocumenten:

- Circulaire bodemsanering;
- Provinciale milieuverordening Gelderland;
- De Gelderse "Beleidsnota Bodem 2012".

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Als gedurende de beroepstermijn om een voorlopige voorziening is verzocht, wordt het besluit niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor het behandelen van het beroepsschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

Aandachtspunten

Verontreinigingscontouren

Alle bekende verontreinigingscontouren met betrekking tot dit geval van bodemverontreiniging kunnen worden geraadpleegd via de website van de provincie Gelderland, www.gelderland.nl/bodem onder Atlas Gelderland.

Verplichtingen en aandachtspunten voor, tijdens, en na sanering

Op onze site www.gelderland.nl/bodem - Melding - Sanering is bij de producten een notitie te vinden met Verplichtingen en aandachtspunten voor, tijdens, en na sanering.